

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE :
DRUKKERIJ COLLE
REGULIERWAL (Steenderpoort)
— TONGEREN —
Postboks No 84855. — Telefoon 19.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel . . . . . fr. 4,00
Tusschen Allotri en Provinciale
nieuws, volgens overeenkomst.
KLEINE AANKONDIGINGEN :
Van 4 tot 4 regels . . . . . fr. 3,50
Elke regel meer . . . . . fr. 0,75

Het Levend Voorbeeld

VAN KATOENARBEIDER TOT
KARDINAAL.

Men kan steeds zeggen of vertellen van de katholieke Kerk wat men wil, een ding staat vast : in de Katholieke Kerk bestaat de meest volkomen democratie die men zich indenken kan. Bij haar zijn allen gelijk voor God, gelijk in hun voorrechten als christen, gelijk echter ook, in hun kansen, die het voor ieder geloovige mogelijk maken zich op de plaats te stellen, die hem door heiligheid, door kennis en door arbeid en toewijding toekomt.

De Kerk maakt onder haar geestelijkheid geen onderscheid van afkomst of stand. Maatschappelijke p.s.t.e van hun familie, persoonlijke rijkdom of persoonlijke armoede, dat alles betekent niets in de ogen de Kerk.

Alleen de deugden en verdiensten tellen ! In de keizerlijke hiërarchie staan alleen mannen van daad en persoonlijke kwaliteiten.

Tot voorbeeld kan men zeker vermelden Kardinaal O'Connell, aartsbisschop van Boston, die veertien jaar reeds zijn 50 jarig priesterest verloor. Deze, in de Verenigde Staten van Noord Amerika zeer noogzaamte kerkvoorst, is het levend voorbeeld van bovenvermelde feiten. Kardinaal O'Connell is van zeer eenvoudige afkomst, evenals Kardinaal Hayes, aartsbisschop van New-York, die bij het begin van zijn loopbaan krantenverkoopster was.

De naam van Kardinaal O'Connell wijst op lersche afkomst. Ongetwijfeld is hij een nakomeling van die lersche families, die na hun vestiging in Amerika, groote verdiensten voor het opblozen van de Katholieke Kerk in de Verenigde Staten hebben.

Toen de tegenwoordige kerkvoorst vier jaar oud was, stierf zijn vader. Hij was de jongste van 11 broers en zusters. En om zijn moeder kon niet groter zorgen te geven dan de vrouw toch reeds had, moest de jon en van zijn priester jeugd af, aan den arbeid. Op 11 jarigen leeftijd was de jongen reeds werkzaam in een katoenfabriek.

Van 's morgens 6 uur tot 's avonds 7 uur arbeide de latere kardinaal in een overhit arbeidsvertrek, in het onmenselijk lawaai van machines, in de benruwende lucht van petroleum, olie en ammoniak, en tegen een zeer karig loon.

Op zekeren dag ging de arbeid boven zijn krachten. Hij zank volkomen uitgeput ineen. Hij kon eenvoudig niet meer. Doch deze uiterlijke ineenstorting van krachten zou zijn geheel leven een nieuwe wending — een beslissende wending — geven.

Men besloot den jongen O'Connell aller-eerst eens naar de school te zenden, daar hij voor den arbeid op den duur te zwak scheen.

Reeds rijp geworden door den arbeid, vond hij in het leere groote vreugde. Vlugg doorliep hij het St-Paulcollege te Maryland dan bij de Jezuïeten in Boston zijn vaderst, verder te kunnen leeren. Vanwaar zond hem zijn aartsbisschop naar het diocesane seminarie, vanwaar hij tenslotte naar Rome kwam. Daar volde hij zijn studies en werd tot priester gewijd.

Zeven jaar later werd hij rector van het Amerikaanse college te Rome. Toen verliet hij de Eeuwige Stad om tot bisschop van Portland gewijd te worden.

Doch voor zijn aanvaarding van het diocees, ontving de nieuwe bisschop van Paus Leo XIII een bijzondere opdracht, die hij aan het Keizerlijk Hof in Tokio had te vervullen. Hij r.c.h. een persoonlijk a.h.z. van den Paus over aan den Japanischen keizer. Bij zijn terugkeer was Leo XIII zoodanig tevreden over de wijze waarop de Amerikaanse bisschop zijn zending had vervuld, dat hij hem tot hulpbisschop van het aartsbisdom Boston benoemde met recht tot opvolging.

In 1907 werd hij Aartsbisschop.

Heden telt de eerbiedwaardige Kerkvoorst reeds meer dan 70 jaar. Hij staat in zijn land hoog in aanzien. De toonaangevende personen van de Verenigde Staten kennen en achten den Kardinaal. Zijn lijfspreuk gedurende gansch zijn leven was dit woord : « Ik ben niet gekomen om voorrechten te begeren, tenzij het is om te mogen dienen en nuttig te zijn ».

Dit levensprogramma heeft hij gedurende zijn 50 jarig priesterschap doorgevoerd, en dit voorbeeldig leven van hem als priester en staatsburger heeft veel tot de groote schikting toe-edragen die heden de Katholieke Kerk in de Verenigde Staten geniet.

Leest en verspreid

“DE POSTRIJDER”

het eerste weekblad van Limburg

Sparen en Krisis

Spaarzaamheid en vooruitzicht.

Wat het meest aan de menschen en vooral aan de jonge werklieden ontbreekt, is spaarzaamheid en vooruitzicht. Men beclit zich van t in, dat, als men werkt en brood heeft, het immer zoo zal zijn, en machtig vees zijn er, die al wat zij winnen met de proste onbezorgdheid te tieren, er op aan leven als er nooit een tijd van werken ek oi krisi zal aanbreeken. Ja, zooals het sprekwoord zegt : Zo laten Gods water over Gods akker loopen, zonder een oogenblik te denken aan de toekomst, die in zich krisis, duarte, ziekte en verzwakking kan bevatten.

Dynze redeneering.

Hee dikwijls hebben we jonge werklieden in hun volle rees tot hun makkers niet horen roe en af te e getagdshreunen : « Fakt er nog een, vrienden, ze moeten op, mor en verdienen wer ander. Laat dat maar gaan als we dood zijn is t gedan ».

Zoo hebben zij gerendeneerd en daarnaar gehandeld. En nu met deze krisis is bij de onbedachtzamen het akken totaal leeg en moeten zij de waarge vruchten van die destds zrete tegoescheling plakken en proe en.

Rust en ont-panning moet er zijn.

Wij willen gezinszins bedoelen dat de werkman zich moet te kout doen, zich ekt deitg vermaak moet ontzer en. Verre van daar : na zes dagen van arbeid moet er een dag van rust en gezonde ontspanning volgen, maar ieder moet zijn uitgaven in zijn voordeel kunnen besnoeien.

Het appellen voor den dorst.

Zee, dreveig is de thans heersende krisis voor de vlijtige en spaarzaam werklieden, die ondanks hun let en wil tot arbeid moeten stilzitten. Maar het appellen van vroeger tegen den dorst gespaard, zal nood en gebrek beletten hun woning zou spoelg binnem te din en en zullen zij langer tegen het nipen der krisis bestand zijn.

Eens, hoe eer hoe beter, zal de huidige stand van zaken keeren en 'tis te hopen, dat zij, die vroeger niet voorzietzen waren, leelden uit den korf zonder zorg, uit den tegenwoordigen toestand en let zu len trekken, die hun voor de toekomst van groot nut zal wezen. Zoodat zij — al wordt er dan nog de gansche wek tearbeid — er zich bij te kunnen neelagen aleden des Zondags om eerlijk vorzet te genitser en tijdens de wek in huisking een gepaste ontspanning zullen vinden en aldus sparen wat vroeger zou onna-enkend soms beestachtig werd verteert.

Socialistische opruiers.

't Is treurig te moeten zien en hooren hoe sommige personen van dezen droeven toestand misvuk maken om enkel met politieke doelen, in plaats van t werkvolk op te beuren en aan te moedigen, de massa naar te duikken, tegen patroons en werkgevers op te ruien, afgunst en wraak in t harte te zaalen. Alsof er geen krisis zou zijn uitgebroken, waren overal de socialistische theorieën in toepas ing geweest, juist alsof niet vele bazen nog meer dan hun onde geschikten met de huidige economische krisis hebben te strijden en moeten lijden.

Verantwoordelijkheid der Onderwijzers

De burgerlijke rechtbank te Be-gen heeft een vonnis geveld in verband met een doodlijk ongeluk waarvan de 6 jarige knaap Pierre Copens, leerling van de rijksmiddelebare school te Zink, het slachtoffer is geweest op 17 Juni 1936.

De jongen was onverhoeds over de straat gelopen, tijdens den speelijd, om lekkornten te koop in een winkel. Hij werd aanverreden door den auto van den h. Jules Lecluse, nanderarvziger te Ant, die zochttens traar reed en door heelemaal links uit te wijkten, op het gaanpad zelfs, het ongeluk niet kon vermijden. Het knaapje overleed.

Het parket vervolgde den automobilist niet, van meening zijnde dat hij geen fout had teaan. Hij deed niet meer dan 30 km. per uur.

De ouders van den knaap stuurden evenwel een rechtsreeksche dagvaarding en

dagvaardden eveneens den Staat, als verantwoordelijk voor den onderwijzer, aan wiens toezicht de leerling was ontsnapt.

De rechtbank heeft thans in zijn vonnis verklaard dat de automobilist wel een fout heeft begaan, want dat hij, bij een school, ten bijzondere werkzaamheid had moeten aan den dag leggen.

Bovendien wordt de Staat ook verantwoordelijk gesteld, omdat het kind wel zelf schuld heeft, maar geen fout, wegens zijn jeugdigen ouderdom, om welke reden de onde wijzer meer aandacht had moeten geven.

De ouders bekomen bijgevolg een vergoeding van 83.800 fr. solidaarlijk te betalen door den automobilist en door den Staat.

De Ouderdomspensioenen

De Senaatscommissie van Arbeid en Sociale Voorzorg heeft het wetsvoorstel van den heer Jauniaux onderzocht, tot verhoging der ouderdomspensioenen.

Dit voorstel kan als volgt worden samengevat : het voorzet een ouderdomspensioen van 6.000 fr. op 65 jaar voor de gehuwden en van 4.200 fr. op denzelfden ouderdom voor de ongehuwden, de weduwnas, of de uit den echt gescheiden. Om dit pensioen te verwezenlijken voorziet hij een bijdrave van 9% op de loonen, waarvan 4% te storten door den arbeider en 5% door den werkgever.

Hierinoren wij er aan, dat het huidige pensioen van 3.200 fr. tot 3.600 fr. voor twee gehuwden en van 1.900 fr. tot 2.100 fr. voor de ongehuwden, op 65 jaar, bekepen wordt met een bijdrave van 2,66% op het loon, waarvan 1,33% te storten door den arbeider en 1,33% door den patroon.

Vroegen wij er nog aan toe, dat de socialist die mini-ter van Arbeid en Sociale Voorzorg, heer Delattre, alsmede de minister van Financiën, heer De Man, in den Senaat en in de Kamer verklaarden : dat aan den Staat geen rent meer mag gevraagd worden voor de ouderdomspensioenen, boven de 620 miljoen, welke thans reeds zullen noodig zijn voor de uitvoering der wet van 15 December 1937.

Waaruit te besluiten valt, dat elke verhoging van het ouderdomspensioen zal moeten bekomen worden uitsluitend door een verhoging van bijdrage, zool voor den arbeider als voor den werkgever.

De verhoging van deez bijdrage zal stijgen in de verhouding van de verhoging van pensioenen, die men wil toestaan.

Dit is een eerste voorlichting, die wij aan ons volk, vooral aan de verplichte verzekerde arbeiders en de vrije verzekerde kleine patroons en landbouwers, verchuldigd zijn.

Hierbij is dus een kapitaal punt verduidelijkt, dat als het uitgangspunt van geheel het gestelde vraagstuk dient beschouwd.

De houding, welke in de Senaatscommissie voor Arbeid en Sociale Voorzorg door de katholieke leden werd aangenomen, was de goede.

Zij hebben verklaard :

1) dat zij in principiee accord blijven op het principie van een verhoogd pensioen. Wij ook hebben, dat op deze plaats meer-malen verklaard en wij hebben geen enkele reden om dit principie te verloochenen. Het genikel. Daar het voo stel Jauniaux stent op een « verhoogd pensioen », stelt hij iets voor dat de katholieken steds verdedigd hebben en bestonden er geen redenen om in principiee tegen het voorstel op te komen.

Maar de katholieke leden der Senaatscommissie komen op, dat hier voortvgaandelijk drie zaken dienen verduidelijkt :

1) De technische zijde van het vraagstuk. Vooral om het feit, dat M. Jauniaux een bijzonder fonds voorziet, dat uitsluitend bestemd is op het stelsel der repartitie, terwijl de algemene wet gesteund is op het stelsel der kapitalisatie voor zoverre het in beide gevallen gaat om de bijdragen der patroons en der arbeiders.

2) De financieele zijde van het vraagstuk. Hoeveel zal de toepassing van de wet aan de arbeiders en werkgevers kosten ?

Merkt wel op : M. Jauniaux past zijn wetsvoorstel uitsluitend toe op de verplichte verzekerden, met uitsluiting van de vrije verzekerde voor wat het « bijzonder fonds » betreft !

3) Wat denken de ministers van Sociale Voorzorg en van Financiën hiervan ? En met hen geheel de Regeering ?

In elk geval weten wij door de verslagen welke in de dagbladen verschenen, dat de heer minister Delattre, in de Senaatscommissie, kritiek uitgeoefend heeft op het wetsvoorstel Jauniaux, en dat de bespreking er van eerstdaags zal worden voeg

gezet. Uit dit alles besluiten wij dat het ahangig vraagstuk moet geplaatst worden in het algemeen kader onzer sociale wetgeving, en vooral de financieele draagwijdt dient onderzocht betreffende het pensioen van 6.000 fr. op 65 jaar, en daarna op 60 jaar, zool als sommigen het voorstellen.

Parlementair Nieuws

De reglementeering van den kleinhandel.

Woensdag had een nieuwe bijeenkomst plaats van de Kamercommissie van Economische Zaken voor de verdere voorbereiding van het ontwerp tot reglementeering van den kleinhandel.

De h. Dierkens heeft een nieuw amendement in dienend, dat verband houdt met de kooperatieven.

Door den h. Hayot de Termicourt, procureurgeneaal, is een lijst overgemaakt van inbreuken op grond van dewelke degenen, die evoor, veoordeeld werden, verbod zullen krijgen een winkel te openen.

Men had gedacht, dat beide dokuminten te kunnen bespreken, maar dit kon niet, doordit men de wetgeving niet had gevonden ze van te voren aan de leden toe te zenden.

Den gedachtenwisseling had plaats over de wenselijkheid van een nieuwe verlening van de grensdelwet, waarbij de opening van nieuwe groote warenhuizen wordt geschorst.

De huidige wet verstrikt elden Maart en te dien datum zullen Kamer en Senaat zich onmogelijk over de nieuwe wet kunnen uitspreken.

De commissie was dan ook algemeen van gevoelen, dat een verlening van de grensdelwet dient afgekondigd.

Waarschijnlijk zal zij zelf het initiatief van een voorstel in dien zin nemen. De verlening zal ten minste 3 maanden, misschien zelfs 1 jaar bedagen.

Wijzigingen aan de jachtwet.

Woensdag morgen had een officieuse vergadering plaats van leden van de Senaatscommissie van Landbouw en van Justitie voor een gedachtenwisseling over wijzigingen aan de jachtwet.

De hh. Criguelion en Legrand werden benoemd tot verslaggevers.

De taakreeling in de taakregeementen.

De commissie van parlementsliden, belast met het onderzoek van de toepassing van de talenregeling in bestuurszaken in de taakregeementen, werd destijds aangeeld door de regeering. Zij hield Woensdag morgen haar eerste vergadering in aanwezigheid van den nieuwen minister van Binnenlandsche Zaken.

Er had een gedachtenwisseling plaats over de moeilijkheden waartoe de toepassing van de wet aanleiding geeft, gedachtenwisseling die bij den aanvang nogal heftig was, maar naader werd voortgezet in een rustiger atmosfeer.

De meerde heid van de leden blijkt wel voorstander van een bevestiging van het regien van tweestahigheid in die gemeenten, alsmede van een versterking van de gemeentelijke zelfstandigheid, maar tot beslis ngen kwam het niet.

In 'ek geval bleek de gedachtenwisseling aan minister Dierckx, die aanwezig was, belangwekkend pncey om hem toe te laten in de volgende bijeenkomst met voorstellen uit te pakken, weliswaar nog niet in den vorm van teksten, maar die van aard zouden zijn den grondslag voor verdere besprekingen te vormen.

De traditionele rechterzijde van den Senaat.

Woensdag werd overgegaan tot de vorming ener nieuwe parlementaire groep, namelijk deze der traditionele rechterzijde van den Senaat.

M. Leyniers werd tot voorzitter verkozen, wij de Antwerpse Senator Peter Temmerman tot de functie van ondervoorzitter werd beroepen.

Baron Nothomb neemt het secretariaat waar. Het doel der groep is in hoofdzaak de vrijwaring der grondwettelijke vrijheden tegen elke poging tot etatisatie.

Nationaal Werk voor Kinderwelzijn.

De Senaatscommissie voor Volkgezondheid heeft met 10 stemmen tegen 9 het wetsvoorstel van Mevrouw Spaak (soc.) aangenomen.

Dit wetsvoorstel wijzigt de organisatie van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn in een voor de socialistische etatisatie politiek gunstigen zin.

Jeugd en Gezondheid

Ter gelegenheid van de bespreking van de begooting van volksgezondheid in het Parlement, werd door den minister van volksgezondheid noomaals de gelegenheid te vaat genomen om de openbare meening te vestigen op den KRUISTOLIJT VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, die binnen een paar dagen definitief aanvaagt in de provincies Antwerpen en Brabant.

De kwestie van de volksgezondheid — betogde daarbij de Minister — is niet alleen een zaak van min of meer grootere telen, te verdeelen onder een min of meer groot aantal verenigingen of te besteden aan de uitvoering van een zeker aantal werken. De volksgezondheid moet in de eerste plaats zijn het streven naar een naar lichaams en geest beter en gezonder geslacht.

Het is daarom dat dit gedeelte van den kruistocht juist weni gesteld in het teeken der JEUGD. Want het spreek van zelf, dat daar het vertrekpunt gelegen is voor de heele hervorming die men doordrijven wil op die ook — en in welke mate ! — noodzakelijk is.

Wat haat het, zool als het door het Ministerie werd gedaan — miljoenen uit te geven voor de aanmoediging en de verspreiding van de sport, indien de jeugd onvoldoende is voorbereid om uit deze opofferingen al het noodige nut te trekken, indien het prachtige middel van lichamelijke opvoeding dat de sport is, te loor gaat, of zelf in vele gevallen ontaardt tot toestanden die in meer dan één opzicht gevaarlijk kunnen worden genoemd.

Zeker, deze laatste jaren begint de drang naar lichamelijke ontwikkeling en gezonde ontspanning bij de jeugd meer door te dringen. Maar zeer dikwijls zijn daarbij toestanden ontstaan, die een spoedige en scherpe reetie noodzakelijk maken.

Heeft de regeering zich niet verplicht gezien een rond schrijven te sturen tot al de gemeentebesturen, om de jongelingen van minder dan 16 jaar te verbieden aan wielervedrennen deel te nemen ? Hoeveel jonge leden, inderdaad hebben zich niet een borstziekte of een hartkwaal op den haal gehaald ; hoeveelen hebben niet voor heel hun verder leven hun gezondheid ondermijnd, door op ongezonden wijze aan een sportprestatie deel te nemen, daarin aan elokt en aangeoord door de zucht naar publiciteit of naar geld — van welke geringe waarde ten slotte tezenover een hopeloos verloren gezondheid !

Het is aan deze commercialisering van de sport door enkelen, die zich verrijken ten koste van de gezondheid van een heele jeugd, dat een einde dient gesteld. En dit kan enkel gebeuren door de jeugd zelf.

Wanneer eindelijk zullen onze zoogezegde jonge sportsmen eens gaan heerlijgen, dat hij die gedurende een paar uren per week in een of andere turnvereniging aan Zwetsche gymnastiek heeft gedaan, daadwerkelijk meer sportman is dan de anderen die gedurende een heelen namiddag, soms in regen en koude, en voor grof geld, die keel hebben schoor geschreeuwd om een internationale voetbalmatch toe te juichen ; of noz, dat een uurtje zwemmen, in goede voorwaarden, een grotere sportprestatie is, dan het bijwonen van een bokskamp van uit de nok eener propvolle zaal.

De voorbeelden kunnen vermenigvuldigd ; het is overbodig. De jeugd moet haar waarbij head te ughiden. Zeker, sport voor iedereen, maar niet iedere sport voor alken ; de sport als lichamelijke opvoeding, en niet als doel om met alle midde-len geld te slaan uit de gezondheid der jeugd.

De Burgeroorlog in Spanje

Nieuw offensief der Nationalisten.

Volgens geruchten opgevangen aan de Fransch-Spaansche grens zouden de nationalisten een nieuw stroot offensief voorbereiden. Het zou binnenkort losbreken en een groote hoeveelheid oorlogsmateriaal wordt oegehoofd. Dit is wellicht ook een der redenen waarom de Fransch-Spaansche grens weer gesloten is.

Gruwelhaans der gevechten om Teruel.

De bladen te San Sebastian publicereen thans geloofswaardige statistieken over de verliezen der republikeinen bij Teruel. Volgens deze cijfers zijn aan de zijde der republikeinen tijdens de geheele Teruel-campagne 170.000 mannen gedood of gewond.

Van 15 December verleden jaar toen het offensief begon, tot 7 Januari, toen Teruel door de nationalisten werd prijsgegeven bedroeg het aantal doden en gewonden aan de zijde der republikeinen 35.000, zool als blijkt uit een publicatie in het republikeinsche blad « Claridad ».